نام و نام خانوادگی: **نام پدر:** **شماره ردیف دانش آموز:** **نام آموزشگاه:د)**	**باسمه تعالی** **اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی** **اداره آموزش و پرورش شهرستان نیشابور** **سؤالات امتحان پایه.....متوسطه دوم** **درس فارسی دوازدهم.**	**ساعت شروع:** **مدت امتحان: ۸۰ دقیقه** **تاریخ امتحان: /** **تعداد سؤال: ۲۰ :**
نام و نام خانوادگی دبیر:	**نمره با عدد و حروف:**	**تاریخ و امضا:**

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱ متن زیر را بادقت بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید؟ ۰/۵

«فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهد زمین بپرورد .درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده ».

الف) نوع « را » درجملهٔ « دایهٔ ابر بهاری را فرموده» چیست؟ ۱

ب) با توجه به متن داده شده ، جدول زیر را کامل کنید؟

ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	هسته

۲ املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. ۰/۵

الف)نزدیک به هشتاد سال پیش، مردی فیلسوف و فقیه که در (حوضهٔ- حوزهٔ)درس مرحوم ملاهادی سبزواری به ده آمد.

ب) باران رحمتِ بی حسابش همه را رسیده و (خان – خوان) ئعمت بی دریغش همه جا کشیده.

۳ معنی واژه های مشخص شدهٔ زیر را بنویسید؟ ۱/۵

الف)مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است ت)در نفیرم مرد و زن نالیده اند

ب)آن شب گل های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد. ث)برکش ز سر این سپید معجر

پ)عشق به همه جایی مأوا نکند ج)عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف.

۴ با توجه به جملهٔ زیر، نقش واژه های مشخص شده را بنویسید؟ ۰/۵

عشق حقیقی ، دل و جان را پاک می گرداند.

۵ «در عبارت زیر وابستهٔ وابسته و نوع آن را با نمودار مشخص کنید؟ ۰/۷۵

برای رفتن به مدرسه ده فرسنگ راه را دوازده ساعته می رفتیم.

۶ بیت زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید؟

	« تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند »	
	الف) نمونه ای از جهش ضمیر بیابید و آن را در جایگاه اصلی قرار دهید؟	۰/۷۵
	ب) یک گروه مفعولی در بیت بیابید و بنویسید؟	
۷	در بیت زیر نهاد و مسند را مشخص کنید؟	۰/۵
	« در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت	
۸	نادرستی املایی را در نمونه های زیر بیابید و درست آنها را بنویسید؟	۱
	الف) تو حکیمی ، تو عظیمی، تو کریمی، تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی، تو سزاوار سنایی	
	ب)در عالم پیر هرکجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش ثودایی است	
	پ)بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارقند	
	ت)با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراقتی است که جمشید جم نداشت	
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۹	ابیات زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید؟	
	الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجوید روزگار وصل خویش	
	ب)آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد	
	۱- آرایهٔ «جناس همسان» را مشخص کنید و کاربرد آن را بررسی نمایید؟	۰/۵
	۲-بیت اول اشاره به کدام سخن مشهور یا آیه دارد؟	۰/۲۵
۱۰	با توجه به ابیات به پرسش ها پاسخ دهید؟	
	الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	
	ب)آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است	۰/۷۵
	۱- در بیت اول کنایه و مفهوم آن را مشخص کنید؟	۰/۲۵
	۲-سلیمان در بیت سوم نماد چیست؟	
۱۱	آرایه« حسن تعلیل» و « اسلوب معادله» را در ابیات زیر مشخص کنید؟و توضیح دهید؟	۰/۵
	الف)تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند	
	ب)محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	
۱۲	شعرآزادی نمونه ای از اشعار وطنی .....است که در قالب.....سروده شده و به سلطهٔ بیگانگان اشاره دارد	۰/۷۵
۱۳	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید؟ فیه مافیه تمهیدات	۰/۵

	.	
۱۴	ابیات زیر را کامل کنید؟	۱/۵
	الف)در مکتب حقایق پیش ادیب عشق	
	ب)..... در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	
	پ)ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز	
	قلمرو فکری(۸نمره)	
	سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان معنی کنید	
۱۵	الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند	
	ب) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد	۰/۵
	پ) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.	۰/۵
	ت) عشق هر کس را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند)	۰/۵
	ث) حوزهٔ حکمت را او گرم و چراغ علم و فلسفه و کلام را او روشن نگاه داشت)	۰/۵
	ج) هر که جز ماهی زآبش سیر شد هر که بی روزی است ،روزش دیر شد	
	.	۰/۷۵
	ح) همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است.	
۱۶	بیت های زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید؟	۰/۷۵
	«نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نیم زگفته خرسند	
	پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان ، شنو یکی پند	
	ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند »	
	الف) در بیت اول منظور از « گفته» چیست؟	
	ب) منظور از « آتش درون » و « سوخته جان » چیست؟	۰/۵
	پ) منظور از « مادر سر سپید » چیست ؟	۰/۵
۱۷	مصراع « جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست » به کدام پدیدهٔ اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟	۰/۵

۱۸ در متن زیر مقصود نویسنده از بخش های مشخص شده چیست؟ ۱

« گرم تماشا و غرق در این دریای سبزمعلّقی که برآن مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر می زنند».

۱۹ با توجه به ادبیات پایداری ، مضمون مشترک ابیات زیر رابنویسید؟ ۰/۵

الف) جامه ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

ب)فرخی ز جان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال، جان فدای آزادی

۲۰ مفهوم کلی هر بیت را مقابل آن در جدول زیر مشخص کنید؟ ۱

بیت	مفهوم کلی
آیین طریق از نفس پیر مغان یافت/ آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند	
همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید	

سربلندباشید